

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК

Општи циљеви прве тријаде за наставни предмет Српски језик

- Усвајање основних законитости српског књижевног језика којим ће се ученици правилно усмено и писмено изражавати;
- оспособљавање ученика за доживљавање, разумијевање и тумачење народних и ауторских књижевних дјела из српске и свјетске баштине;
- оспособљавање ученика за језичку комуникацију која им омогућава да овладају садржајима свих наставних предмета и укључивање у цјеложивотно учење;
- развијање елементарних менталних и социјално-емоционалних способности коришћења језика и говора као начина изражавања мисли и осјећања, естетских и етичких осјећања и љубави према српском језику;
- развијање интересовања за књигу и довољна оспособљеност ученика да се самостално њоме служе.

РАЗРЕД: ДРУГИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 5

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 180

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- навикавање на правилно, течно и увјерљиво усмено и писмено изражавање, причање и препричавање;
- примјењивање основних норми из културе говорне комуникације и правилно изговарање реченица по значењу;
- усвајање основних појмова о ријечима и реченицама;
- познавање и примјењивање правописних норми које се односе на реченицу, употребу великог слова, знакова интерпункције и ријечце „ли“;
- развијање уредности и правилног писања;
- оспособљавање за правилно читање и писање ћирилице и читање са разумијевањем;
- оспособљавање да доживљава и интерпретира књижевно дјело, разумије основне појмове о књижевности и разликује поезију од прозе;
- развијање љубави према читању, те правилном и лијепом писању;
- оспособљавање да доживљава и разговара о сценском и филмском дјелу;
- примјењивање културних норми понашања које се односе на мјесто извођења драмског дјела;

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Редни број	Тема	Оквирни број часова
1.	Култура изражавања	12
2.	Ортоеџија	6
3.	Граматика	12
4.	Правопис	20
5.	Књижевност	62
6.	Читање и писање	64
7.	Позориште и филм	4
УКУПНО		180

Наставна тема - КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА (12 часова)	
<p>Посебни циљ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навикавање на правилно, течно и увјерљиво усмено и писмено изражавање, причање и препричавање. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговара о датој теми и активно слуша саговорника; - обраћа се саговорнику пријатељски, толерантно са поштовањем; - усмено и писмено препричава на основу детаљних питања; - усмено и писмено препричава на основу детаљног плана приче; - прича на основу датог низа слика; - прича на основу слике са цјеловитим садржајем; - у писменом изражавању примјењује адекватну композицију и научена граматичка и правописна правила; - уочава и исправља грешке у свом усменом и писменом изражавању. 	<p>Тематски разговори (о стварном догађају и доживљају и слично)</p> <p>Учтива комуникација (јавити се за ријеч, дати другима ријеч, питати друге, поздравити се при доласку и одласку и слично)</p> <p>Препричавање на основу детаљних питања</p> <p>Препричавање на основу детаљног плана приче</p> <p>Причање по низу слика</p> <p>Причање на основу слике са цјеловитим садржајем</p> <p>2 писмене вјежбе - у другом полугодишту са по три часа.</p>

Наставна тема – ОРТОЕПИЈА (6 часова)	
Посебни циљ: - примјењивање основних норми из културе говорне комуникације и правилно изговарање реченица по значењу.	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: - правилно изговара све гласове српског језика; - интонацијски правилно изговара изјавне, упитне и узвичне реченице; - разликује реченице по значењу на основу изговора; - прилагођава интонацију и темпо приликом изговарања дијалога и монолога.	Звуковно - језичке игре за увјежбавање правилног изговора (артикулације) и разликовање гласова Изговор изјавних, упитних и узвичних реченица Изговарање дијалога и монолога
Наставна тема - ГРАМАТИКА (12 часова)	
Посебни циљ: - усвајање основних појмова о ријечима и реченицама.	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: - разликује глас, слово, слог, ријеч, реченицу; - разликује и записује реченице по значењу (изјавна, упитна, узвична) у њиховом основном облику и у типичним примјерима; - издваја субјекат и предикат у једноставним примјерима; - препознаје и разликује називе бића, предмета и појава; - примјени стечено знање и стиче искуства.	Глас, слово, слог, ријеч, реченица Реченица као изјава, питање и узвик Вршилац радње и радња у реченици (субјекат и предикат) Бића, предмети и појаве Једна граматичка вјежба по полугодишту (<i>припрема, израда и исправак</i>)

Наставна тема - ПРАВОПИС (20 часова)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - познавање и примјењивање правописних норми које се односе на реченицу, употребу великог слова, знакова интерпункције и ријечце „ли“; - развијање уредности и правилног писања. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно пише реченице и употребљава тачку, упитник, узвичник; - правилно употребљава двотачку и запету при набрајању у реченици; - правилно користи велико слово приликом писања властитих имена, презимена и надимака, властитих имена животиња, једночланих назива мјеста, име школе коју похађа и географских појмова из окружења; - правилно употребљава наводне знакове при писању назива своје школе; - правилно користи ријечцу ”ЛИ”: - примјени стечено знање и стиче искуства. 	<p>Знакови на крају реченице</p> <p>Знакови за набрајање у реченици</p> <p>Велико слово у писању:</p> <ul style="list-style-type: none"> - имена, презимена и надимци; - имена животиња; - имена градова и села; - назив моје школе; - називи географских појмова из окружења. <p>Писање ријечце ”ЛИ”</p> <p>Диктати и провјере</p> <p>Једна правописна вјежба по полугодишту (<i>припрема, израда и исправак</i>)</p>
Наставна тема - КЊИЖЕВНОСТ (62 часа)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање да доживљава и интерпретира књижевно дјело, разумије основне појмове о књижевности и разликује поезију од прозе; - развијање читалачких потреба и стварање читалачких навика. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - исказује лични доживљај након прочитаног текста; 	<p>Текстови:</p> <p>Григор Витез: „Сто вукова“</p> <p>Душан Радовић: „Тужибаба“</p>

<ul style="list-style-type: none"> - упознаје дјела Доситеја Обрадовића, Ј. Ј. Змаја, Ђуре Дамјановића; - издваја главну тему, догађаје, поруке, поуке и идеје и примјењује их у свакодневним ситуацијама; - уочава и издваја ток радње; - одређује мјесто и вријеме радње; - препознаје ликове који су носиоци радње у књижевном тексту; - идентификује позитивне и негативне особине књижевних ликова; - разликује поезију од прозе; - према основним карактеристикама разликује бајку од басне; - разликује строфу, стих, основна осјећања и скривене мисли исказане у лирској пјесми; - опише родитељску љубав кроз анализу пјесме; - схвати поуку приче о Светом Сави. 	<p>Љубивоје Ршумовић: „Једнога дана“</p> <p>Лав Толстој: „Два друга“</p> <p>Драган Лукић: „Смећа деци“</p> <p>Десанка Максимовић: „Јесен у шуми“</p> <p>Миленко Ратковић: „Зечићи“</p> <p>Бранко Ћопић: „Први дан у школи“</p> <p>Небојша Николић: „Врабац Марко“</p> <p>Тома Славковић: „Зећ и вук“</p> <p>Ђуро Дамјановић: „Поздрав прољећу“</p> <p>Ј. Ј. Змај: „Мајка чита књижицу“</p> <p>Ахмет Хромаџић: „Дјечак и птица“</p> <p>Доситеј Обрадовић: „Два јарца“ и „Две козе“</p> <p>„Голуб и пчела“, српска народна прича</p> <p>Жан Де Ла Фонтен: „Цврчак и мрав“</p> <p>„Свети Сава и ђаци“, српска народна приповијетка</p> <p>Браћа Грим: „Успавана љепотица“</p>
<p><i>Исходи дефинисани за књижевност апликативни су на лектуру.</i></p>	<p>„Пјетлић, златни репић и жрвнић“, руска народна бајка</p> <p>„Шљиве за ђубре“, народна прича</p> <p><i>По избору наставника користити текстове из дјечјих часописа и других извора погодних за драматизације сходно узрасту ученика.</i></p>

	<p>ЛЕКТИРА: Бранко Ћопић: „Јежева кућица“ Станко Ракита: „Радознали дјечак“ Јован Ј. Змај: „Песме за децу и о децу“</p> <p><i>НАПОМЕНА: Наставници могу да одаберу и друга сродна дјела која су им доступна.</i></p>
<p>Наставна тема – ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ (64 часа)</p>	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање за правилно читање и писање ћирилице и читање са разумијевањем; - развијање љубави према читању, те правилном и лијепом писању. 	
<p>Исходи</p>	<p>Садржаји</p>
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - именује ко су творци ћирилице; - шчитава, чита и објашњава ријечи и краће реченице; - записује ријечи и реченице штампаним словима ћирилице; - чита наглас/у себи и разумије прочитане ријечи, реченице и краће текстове; - уредно и правилно пише елементе и орнаменте слова; - примијени грубу и фину моторику; - правилно рукује прибором за писање; - правилно користи књиге и свеске и држи тијело при читању и писању; - објасни шта је реченица и од чега се састоји; - примијени реченицу као правилно исказану мисао; - познаје писана слова ћирилице; - чита писана слова ћирилице; - правилно пише и повезује сва писана слова ћирилице; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Иницијална испитивања: <ul style="list-style-type: none"> - познавање слова; - техника читања; - логика читања. 2. Читање и писање штампаних слова: <ul style="list-style-type: none"> - записивање ријечи и реченица штампаним словима; - читање наглас и у себи. 3. Припрема за читање и писање писаних слова: <ul style="list-style-type: none"> - писање орнамената и фризова; - вјежбе за потпуније схватање појма реченице и веће говорне цјелине. 4. Читање и писање писаних слова: <ul style="list-style-type: none"> - упознавање са изгледом писаних слова ћирилице; - читање текстова написаних писаним словима; - писање писаних слова ћирилице (појединачно у ријечима и реченицама); - самостално писање ријечи и реченица;

<ul style="list-style-type: none"> - самостално пише ријечи и реченице писаним словима; - успјешно преписује текстове, одговара на питања и пише по диктату; - изражајно чита наглас; - разумије прочитано; - прати читање и флексибилно чита. 	<ul style="list-style-type: none"> - систематске вјежбе (преписивање, писмено одговарање на питања, диктат); - читање наглас и у себи. <p>5. Усавршавање читања и писања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - читање наглас; - читање у себи; - усмјерено читање; - хорско читање; - наизмјенично читање; - изражајно читање; - флексибилно читање (читање у разним правцима).
Наставна тема - ПОЗОРИШТЕ И ФИЛМ (4 часа)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање да доживљава и разговара о сценском и филмском дјелу; - примјењивање културних норми понашања које се односе на мјесто извођења драмског дјела. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разумије, доживљава и препричава садржаје сценских и филмских дјела; - културно се понаша у позоришту, биоскопу, на школским свечаностима и другим пригодама; - разликује сценско и филмско дјело; - активно учествује у припремању и реализацији одабране представе. 	<p>Гледање анимираних, цртаних филмова и краћих играних филмова за дјецу</p> <p>Гледање позоришне представе</p> <p>Одјељењске и школске свечаности</p>

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

Општи циљеви прве тријаде за наставни предмет Математика

- Подстицање и развијање способности опажања и посматрања;
- развијање свијести о математичком језику као начину комуникације;
- подстицање и развијање способности за самосталан, кооперативан и истраживачки рад, стварање позитивног става према раду и одговорности у раду;
- развијање мотивације за учење и интересовања за математичке садржаје;
- развијање и подстицање прецизности, јасности, упорности и истрајности у раду;
- подстицање конкретног и развијање апстрактног начина мишљења и размишљања;
- развијање способности памћења математичких чињеница и релација;
- повезивање раније стеченог знања и искуства са новим математичким садржајима;
- подстицање индивидуалних склоности за математичке садржаје;
- примјењивање стеченог знања из математичких садржаја у свакодневним животним ситуацијама.

РАЗРЕД: ДРУГИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 5

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 180

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- проширивање знања о предметима, облицима и бојама у простору, њихово разликовање и исправно именовање;
- разликовање најважнијих равних и просторних геометријских фигура и њихови међусобни односи;
- уочавање смјерова кретања и сналажење у простору;
- развијање вјештина коришћења основног геометријског прибора;
- уочавање и овладавање појмовима: тачка, линија, дуж, област;
- развијање способности посматрања, опажања и оспособљавање за графичко представљање;
- развијање смисла за тачност и естетски доживљај;
- развијање способности за препознавање, разликовање и упоређивање предмета према различитим својствима;
- развијање перцепције, пажње, мишљења и закључивања;
- његовање математичке радозналости, радних, културних и естетских навика;
- стицање основне математичке културе потребне за откривање улоге и примјене математике у различитим подручјима човјекове дјелатности;
- проширивање знања о појмовима: скуп, подскуп, члан-елемент скупа, једнако, неједнако;

- оспособљавање за формирање скупа и одрђивање бројности скупа;
- развијање радних и естетских навика;
- проширивање основних математичких појмова из области природних бројева;
- развијање вјештине читања и писања бројева у првој десетици, те овладавање основним рачунским операцијама и законитостима тих операција;
- развијање способности за рјешавање и осмишљавање текстуалних задатака у првој десетици;
- развијање способности за рјешавање једначина са бројевима прве десетице;
- усвајање основних математичких појмова из области природних бројева до 20;
- развијање вјештине читања и писања бројева до 20, те овладавање основним рачунским операцијама и законитостима тих операција;
- правилна употреба математичких знакова;
- развијање способности за рјешавање и осмишљавање текстуалних задатака и једначина са бројевима до 20;
- развијање вјештине читања, писања и упоређивања бројева до 100;
- упознавање појма мјесних вриједности цифара;
- усвајање основних математичких појмова из области мјерења и мјера - метар, центиметар и дециметар те њихово разликовање и примјена у раду;
- стицање основних вјештина коришћења геометријског прибора;
- стицање знања о нашем новцу и упоређивање новчаних апоена до 100 конвертибилних марака.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Наставна тема		Оквирни број часова
I ОБЛАСТ: ГЕОМЕТРИЈА (24 часа)		
1.	Тема: Предмети и бића у простору и односи међу њима	10
2.	Тема: Линија и област	7
3.	Тема: Класификација предмета према својствима	7
II ОБЛАСТ: ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100 (144 часа)		
1.	Тема: Скупови и операције са скуповима	9
2.	Тема: Прва десетица	40
3.	Тема: Друга десетица	65
4.	Тема: Прва стотина	30
III ОБЛАСТ: МЈЕРЕЊЕ И МЈЕРЕ (12)		
1.	Тема: Мјерење и мјере	12
УКУПНО		180

I ОБЛАСТ ГЕОМЕТРИЈА (24 часа)**Наставна тема - ПРЕДМЕТИ И БИЋА У ПРОСТОРУ И ОДНОСИ МЕЂУ ЊИМА (10 часова)**

Посебни циљеви:

- проширивање знања о предметима, облицима и бојама у простору, њихово разликовање и исправно именовање;
- разликовање најважнијих равних и просторних геометријских фигура и њихови међусобни односи;
- уочавање смјерова кретања и сналажење у простору;
- развијање вјештина коришћења основног геометријског прибора;

Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none">- уочи положај предмета у односу на друге предмете и на самог себе;- разликује супротне појмове/релације (изнад-испод, горе-доље, лијево-десно, испред-иза-између);- креће се у простору слиједећи упутства и формулише упутства;- исправно/тачно графички представља смјерове кретања помоћу стрелица;- уочи и разликује облик и боју рогљастих геометријских тијела (квадар, коцка, пирамида);- уочи и разликује облик и боју геометријских тијела (лопта, ваљак, купа);- уочи равне и неравне површи на геометријским тијелима, објектима из непосредне околине, играчкама и цртежима;- разликује и црта правоугаоне, квадратне, троугаоне и кружне облике на геометријским тијелима, објектима из непосредне околине, играчкама и цртежима;	<p>Положај предмета (испред, поред, изнад, испод, иза, горе, доље, лијево, десно, између)</p> <p>Класификације и усавршавање способности перцепције простора</p> <p>Смјерови кретања</p> <p>Предмети облика квадрата, коцке и пирамиде</p> <p>Предмети облика лопте, ваљка и купе</p> <p>Криве и равне површи</p> <p>Правоугаоник, квадрат, троугао и круг</p>

Наставна тема - ЛИНИЈА И ОБЛАСТ (7 часова)

Посебни циљеви:

- уочавање и овладавање појмовима: тачка, линија, дуж, област;
- развијање способности посматрања, опажања и оспособљавање за графичко представљање;
- развијање смисла за тачност и естетски доживљај.

Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочи и разликује линије као ивице облих и рогљастих тијела; - препознаје и црта праву и криву линију, отворену и затворену линију; - црта криву линију слободном руком, а праве линије помоћу лењира; - графички приказује отворени и затворени простор отвореном и затвореном линијом; - разликује појмове унутрашње и спољашње области; - одређује и приказује положаје: унутар, изван, на, поред, иза, испод, изнад, у непосредној околини, у уџбенику, самосталним цртежима; - уочи тачку као пресјек линија; - графички прикаже тачку кружићем и означава је великим штампаним словом; - уочи да се двије тачке могу спојити различитим кривим линијама и само једном правом линијом; - одређује и препознаје дуж као најкраће растојање између двије тачке и као дио праве линије. 	<p>Праве и криве линије</p> <p>Отворене и затворене линије</p> <p>Унутрашњост и спољашњост</p> <p>“Унутар”, “изван”, “на”, “поред”, “иза”, “испод”, “изнад” и “у”</p> <p>Тачке. Спајање тачака различитим линијама</p> <p>Дуж као дио праве линије</p>

Наставна тема - КЛАСИФИКАЦИЈА ПРЕДМЕТА ПРЕМА СВОЈСТВИМА (7 часова)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - развијање способности за препознавање, разликовање и упоређивање предмета према различитим својствима; - развијање перцепције, пажње, мишљења и закључивања. 	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - уочи и издвоји предмете са заједничким својством/својствима (боја, облик, величина); - упореди дужи на терену слободном процјеном; - разликује: велико, веће, највеће, мало, мање, најмање, високо, више, највише, ниско, ниже, најниже, дебело, дебље, најдебље, танко, тање, најтање, кратко, краће, најкраће, дуго, дуже, најдуже; - уочи и одреди однос веће–мање и више–ниже на конкретним примјерима; - одређује однос шире-дуже-краће на конкретним примјерима; - уочи и разврста објекте према двјема особинама. 	<p>Предмети истих и различитих облика, боја и величина</p> <p>Упоређивање по величини и висини</p> <p>Упоређивање предмета по дужини, ширини и дебљини</p> <p>Упоређивање предмета према двјема особинама</p>
II ОБЛАСТ - ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100 (144 часа)	
Наставна тема - СКУПОВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА СКУПОВИМА (9 часова)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - проширивање знања о појмовима: скуп, подскуп, члан-елемент скупа, једнако, неједнако; - оспособљавање за формирање скупа и одрђивање бројности скупа; - развијање радних и естетских навика. 	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - уочи различите примјере скупова; - разликује скуп, елемент скупа, подскуп; - уочи припадност елемента одређеном скупу; - прикаже примјер подскупа датог скупа; 	<p>Скуп</p> <p>Члан (елемент) скупа</p> <p>Подскуп</p>

<ul style="list-style-type: none"> - формира и прикаже скупове помоћу различитог дидактичког материјала (зрнаца, жетона, штапића, бојица, фломастера, апликација и слично); - прикаже једнакобројне скупове и скупове са различитим бројем елемената; - броји елементе скупа и утврђује који су скупови са истим, а који са различитим бројем чланова; - утврди бројност скупа; 	<p>Скупови са једнаким бројем елемената</p> <p>Скупови са различитим бројем елемената</p> <p>Бројност скупа</p>
---	---

Наставна тема - ПРВА ДЕСЕТИЦА (40 часова)

Посебни циљеви:

- проширивање основних математичких појмова из области природних бројева;
- развијање вјештине читања и писања бројева у првој десетици, те овладавање основним рачунским операцијама и законитостима тих операција;
- развијање способности за рјешавање и осмишљавање текстуалних задатака у првој десетици;
- развијање способности за рјешавање једначина са бројевима прве десетице;
- његовање математичке радозналости, радних, културних и естетских навика.

Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - броји, записује и чита бројеве прве десетице; - усвоји појам “прва десетица”; - нацрта бројевну праву и прикаже дати број на бројевној правој; - реда/ниже бројеве по величини, ствара бројни низ; - упоређује бројеве прве десетице (усмено и са симболом/знаком: $>$, $<$, $=$); - разликује основне и редне бројеве; - препознаје и користи редне бројеве; 	<p>Бројеви прве десетице (понављање бројева)</p> <p>Природни бројеви до 10</p> <p>Бројевна права: ниже/ређа бројеве по величини, бројевни низ</p> <p>Упоређивање бројева (мањи и већи број)</p> <p>Редни бројеви</p>

<ul style="list-style-type: none"> - разликује парне и непарне бројеве прве десетице; - правилно користи математичке знакове: плус, минус, једнако (+, -, =) у сабирању и одузимању; - уочи улогу нуле у сабирању и одузимању; - одреди непосредни претходник и непосредни слѣдбеник датог броја; - успјешно изводи операције сабирања и одузимања у оквиру прве десетице; - користи математички језик (сабирци, збир, умањеник, умањилац, разлика); - примјењује својство замјене мјеста и здруживања сабирака; - закључи да су сабирање и одузимање узајамно повезане рачунске операције и успјешно их примјењује у рјешавању задатака; - изразе „за толико већи број“ и „за толико мањи број“ правилно користи у рјешавању задатака; - проналази непознати сабирак, умањеник и непознати умањилац у једнакостима; - рјешава једначине; - рјешава текстуалне задатке с једном и двије операције у оквиру сабирања и одузимања до 10. 	<p>Парни и непарни бројеви</p> <p>Знаци + (плус) и – (минус) Знак = (једнако)</p> <p>Број нула - 0</p> <p>Претходник и слѣдбеник броја</p> <p>Сабирање и одузимање природних бројева у првој десетици</p> <p>Сабирци, збир</p> <p>Замјена мјеста сабирака</p> <p>Здруживање сабирака</p> <p>Умањеник, умањилац и разлика</p> <p>Везе између сабирања и одузимања - за толико већи број и за толико мањи број</p> <p>Одређивање непознатог сабирка, непознатог умањеника, непознатог умањивоца</p> <p>Задаци у вези са сабирањем и одузимањем (једна или двије операције)</p> <p>Текстуални задаци с једном или двије операције сабирања и одузимања у оквиру прве десетице</p>
--	--

Наставна тема - ДРУГА ДЕСЕТИЦА (65 часова)

Посебни циљеви

- усвајање основних математичких појмова из области природних бројева до 20;
- развијање вјештине читања и писања бројева до 20, те овладавање основним рачунским операцијама и законитостима тих операција;
- правилна употреба математичких знакова;
- развијање способности за рјешавање и осмишљавање текстуалних задатака и једначина са бројевима до 20;
- његовање математике радозналости, радних, културних и естетских навика.

Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно броји, записује и чита бројеве друге десетице и усвоји појам “друга десетица”; - разумије појам десетице и јединице; - идентификује мјесну вриједност цифре у броју; - упореди бројеве друге десетице употребљавајући знакове $<$, $>$, $=$, \neq ; - записује односе међу бројевима ($=$, \neq) у рјешавању задатака; - разумије појам једноцифреног и двоцифреног броја; - разликује парне и непарне бројеве друге десетице; - успјешно сабира у скупу природних бројева до 20, те објашњава поступак сабирања са прелазом; - успјешно сабере двоцифрени и једноцифрени број; - успјешно одузме једноцифрен број од двоцифреног броја без прелаза преко десетице и са прелазом десетице; 	<p>Бројеви друге десетице</p> <p>Бројеви- јединице и десетице (до 20)</p> <p>Мјесна вриједност цифара</p> <p>Упоредивање бројева друге десетице Знак \neq.</p> <p>Парни и непарни бројеви друге десетице</p> <p>Сабирање у другој десетици (сабирање двоцифреног и једноцифреног броја)</p> <p>Сабирање једноцифрених бројева (са прелазом преко десетице)</p> <p>Одузимање у другој десетици (одузимање једноцифреног броја од двоцифреног броја без прелаза преко десетице)</p> <p>Одузимање са прелазом преко десетице</p>

<ul style="list-style-type: none"> - рјешава текстуалне задатке с једном и двије операције у оквиру сабирања и одузимања до 20; - чита, записује и рјешава једноставне облике једначина; - чита и користи податке приказане графички или табеларно у рјешавању текстуалних задатака. 	<p>Одређивање непознатог сабирка</p> <p>Одређивање непознатог умањеника</p> <p>Одређивање непознатог умањиоца</p> <p>Задаци у вези са сабирањем и одузимањем (једна или двије операције)</p> <p>Текстуални задаци с једном или двије операције сабирања и одузимања у оквиру друге десетице</p> <p>Сабирање и одузимање бројева друге десетице кроз табеле и једноставне графиконе</p>
---	--

Наставна тема - ПРВА СТОТИНА (30 часова)

Посебни циљеви:

- развијање вјештине читања, писања и упоређивања бројева до 100;
- упознавање појма мјесних вриједности цифара;
- стицање основне математичке културе потребне за откривање улоге и примјене математике у различитим подручјима човјекове дјелатности.

Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - чита, записује и упоређује десетице прве стотине; - сабира и одузима десетице, правилно броји, записује и чита бројеве до 100; - реда по величини природне бројеве до 100, записује односе међу бројевима (>, <, =, ≠) у рјешавању задатака; - приказује бројеве до 100 на бројевној правој; - одређује мјесну вриједност цифре у броју; - упоређује двоцифрене бројеве. 	<p>Десетице прве стотине</p> <p>Писање и читање бројева до 100</p> <p>Бројеви до 100 на бројевној правој</p> <p>Мјесна вриједност цифара</p> <p>Упорјеђивање двоцифрених бројева</p>

III ОБЛАСТ - МЈЕРЕЊЕ И МЈЕРЕ

Наставна тема - МЈЕРЕЊЕ И МЈЕРЕ (12 часова)

Посебни циљеви:

- усвајање основних математичких појмова из области мјерења и мјера - метар, центиметар и дециметар, њихово разликовање и примјена у раду;
- стицање основних вјештина коришћења геометријског прибора;
- стицање знања о нашем новцу и упоређивање новчаних апоена до 100 конвертибилних марака.

Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none">- мјери педљем, лактом, стопалом, кораком;- идентификује јединице за мјерење дужине: метар, дециметар и центиметар;- разликује однос између дециметра, метра и центиметра, као и ознаке за њихово обиљежавање;- примјењује мјерење дужине у практичном раду;- разликује новчане апоене до 100 конвертибилних марака и упореди њихову вриједност.	<p>Мјерење дужине нестандартним јединицама мјере</p> <p>Јединице за мјерење: метар и јединице мање од метра</p> <p>Мјерење дужине</p> <p>Наш новац (апоени до 100 конвертибилних марака)</p>

**НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО И
ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ**

**Општи циљеви прве тријаде за наставни предмет Физичко и здравствено
васпитање**

- Свестрани развој личности;
- позитиван утицај на раст и развој организма и јачање здравља;
- развијање моторичких и функционалних способности, спортско-техничких знања из области физичке и здравствене културе, уважавајући индивидуалне могућности ученика;
- усвајање вјештина и знања које омогућавају учешће у различитим спортским активностима и схватање значаја редовног вјежбања и упражњавања спортских активности;
- развијање самопоуздања и социјализације дјетета учешћем у колективним активностима;
- развијање одговорног односа према простору за вјежбање, справама, реквизитима и личној хигијени.

РАЗРЕД: ДРУГИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 3

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 108

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- оспособљавање ученика да уз правилно држање тијела хода и трчи по задацима у циљу правилног физичког развоја и унапређења здравља;
- процјењивање стања и праћење раста и развоја ученика (морфолошки и моторички статус);
- усвајање важности цјеложивотног физичког вјежбања за очување и унапређење здравља;
- оспособљавање за коришћење природних облика кретања на различите начине;
- примјењивање природних облика кретања и утицаје на правилно држање тијела;
- примјењивање елементарних игара у функцији обликовања и усавршавања природних покрета и моторичких способности у сложеним ситуацијама;
- социјализација и образовање морално-вољних особина ученика кроз примјену правила елементарних игара (самосталност, дисциплина, такмичарски дух, дружељубивост, поштење, поштовање, храброст...);
- стимулисање физиолошких процеса који повољно дјелују на органе и органске системе;
- оспособљавање за правилно извођење заданих вјежби на тлу и справама;
- примјеном гимнастичких елемената утицати на развој апарата за кретање, а посебно мускулатуре одговорне за правилно држање тијела;
- усавршавање природних облика кретања кроз атлетске елементе;

- развијање моторичких и функционалних способности, локомоторног апарата, и посебно мускулатуре одговорне за правилно држање тијела кроз примјену атлетских елемената;
- формирање здравствено-хигијенских навика, „челичење“ организма, јачање имуног система, развијање базичних вјештина и способности, основа технике спортских игара кроз упражњавање игара на отвореном;
- утицање на еколошку свијест ученика;
- утицање на свеукупни раст и развој ученика уз коришћење природног окружења и препрека, у једноставним и сложеним условима;
- усавршавање природних облика кретања кроз специфичне елементе из фудбала;
- развијање моторичких и функционалних способности, локомоторног апарата, кроз примјену специфичних елемената из фудбала;
- усвајање основних техничких и тактичких елемената фудбала;
- усавршавање природних облика кретања кроз специфичне елементе из рукомета;
- развијање моторичких и функционалних способности, локомоторног апарата, кроз примјену специфичних елемената из рукомета;
- усвајање основних техничких и тактичких елемената рукомета.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Редни број	Наставна тема	Оквирни број часова
1.	Праћење раста и развоја	6
2.	Природни облици кретања и превентивно корективно вјежбање	7
3.	Елементарне игре и превентивно корективно вјежбање	10
4.	Базичне спортске активности из гимнастике и превентивно корективно вјежбање	20
5.	Базичне спортске активности из атлетике и превентивно корективно вјежбање	20
6.	Игре на отвореном	15
7.	Фудбал (основни технички елементи)	15
8.	Рукомет (основни технички елементи)	15
УКУПНО		108

Наставна тема - ПРАЋЕЊЕ РАСТА И РАЗВОЈА (6 часова)

Посебни циљеви:

- оспособљавање ученика да уз правилно држање тијела хода и трчи по задацима у циљу правилног физичког развоја и унапређења здравља;
- процјењивање стања и праћење раста и развоја ученика (морфолошки и моторички статус);

<p>- усвајање важности цјеложивотног физичког вјежбања за очување и унапређење здравља.</p>	
Исходи	Садржаји
	<p>1. Тјелесна висина 2. Тјелесна маса</p> <p><i>За процјену моторичких способности примјенити осам стандардизованих кретних задатака:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. процјена брзине трчања - трчање на 20 м, 2. процјена координације цијелог тијела - полигон натрашке, 3. процјена координације цијелог тијела - слалом са три лопте, 4. процјена фреквенције покрета - тапинг руком, 5. процјена гипкости - претклон у сједу разножно, 6. процјена експлозивне снаге - скок удаљ из места, 7. процјена опште снаге - издржај у згибу, 8. процјена репетитивне снаге - подизање трупа.
<p>Наставна тема - ПРИРОДНИ ОБЛИЦИ КРЕТАЊА И ПРЕВЕНТИВНО КОРЕКТИВНО ВЈЕЖБАЊЕ (7 часова)</p>	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање за коришћење природних облика кретања на различите начине; - примјењивање природних облика кретања и утицање на правилно држање тијела. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ходањем, трчањем, ваљањем, котрљањем, колутањем, пузањем савладава простор; - изводи различите варијанте поскока, скокова, прескока, наскока, саскока, пењања (спуштања), провлачења савладавањем нижих, виших, већих, 	<p>Ходање</p> <p>Трчање</p> <p>Скакање</p> <p>Прескакање</p> <p>Бацање</p>

<p>мањих, окомитих, косих и водоравних препрека;</p> <ul style="list-style-type: none"> - савлада отпор кроз различите начине дизања, ношења, гурања, вучења, упирања и вишења; - изводи различите варијанте надвлачења, потискивања и савладава активни отпор који пружа партнер или противник; - манипулише објектима различитим начинима хватања, бацања, додавања, вођења, жонглирања једног или више предмета различитих облика, величина, тежина, тврдоћа. 	<p>Хватање</p> <p>Вучење</p> <p>Гурање</p> <p>Пузање</p> <p>Провлачење</p> <p>Пењање</p> <p>Дизање</p> <p>Ношење</p> <p>Вишење...</p> <p><i>Активности изводи комбиновањем различитих облика кретања и примјеном полигона.</i></p>
---	--

Наставна тема - ЕЛЕМЕНТАРНЕ ИГРЕ И ПРЕВЕНТИВНО КОРЕКТИВНО ВЈЕЖБАЊЕ (10 часова)

Посебни циљеви:

- примјењивање елементарних игара у функцији обликовања и усавршавања природних покрета и моторичких способности у сложеним ситуацијама;
- социјализација и образовање морално-вољних особина ученика кроз примјену правила елементарних игара (самосталност, дисциплина, такмичарски дух, дружељубивост, поштење, поштовање, храброст...);
- стимулисање физиолошких процеса који повољно дјелују на органе и органске системе.

Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - покаже моторичке способности; - искаже позитивне карактерне особине; - поштује правила игре; 	<p>Елементарне игре за развој моторичких способности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - снаге, - брзине, - издржљивости, - координације, - флексибилности, - прецизности и

	<p>- равнотеже.</p> <p><i>Обезбиједити поштовање правила игара уз што разноврсније коришћење природних облика кретања.</i></p>
<p>Наставна тема - БАЗИЧНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ ИЗ ГИМНАСТИКЕ И ПРЕВЕНТИВНО КОРЕКТИВНО ВЈЕЖБАЊЕ (20 часова)</p>	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање за правилно извођење заданих вјежби на тлу и справама; - примјеном гимнастичких елемената утицати на развој апарата за кретање, а посебно мускулатуре одговорне за правилно држање тијела. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстрира основне стројеве радње; - овлада и самостално изводи превентивно корективне вјежбе; - самостално или уз помоћ изводи став на лопатицама; - самостално или уз помоћ изводи мост; - ради поваљку на леђима; - самостално изводи колут напријед из чучња у чучањ; - самостално изводи колут назад из чучња у чучањ; - самостално изводи вагу на тлу и на клупи; - самостално или уз помоћ изводи прамет странце на тлу; - самостално или уз помоћ изводи вјежбе равнотеже на шведској клупи и греди; 	<p>Стројеве радње</p> <p>Превентивно корективне вјежбе (без реквизита, са реквизитима, у пару, на справама, уз справе, у мјесту, у кретању, без музичке пратње, са музичком пратњом)</p> <p>Став на лопатицама („свијећа“)</p> <p>Мост</p> <p>Поваљка на леђима</p> <p>Колут напријед из чучња у чучањ</p> <p>Колут назад из чучња у чучањ</p> <p>Вага на тлу и на клупи</p> <p>Прамет странце („звјезда“) на тлу</p> <p>Вјежбе равнотеже на шведској клупи и греди (ходање, ходање на прстима, ходање на петама, наскок са двије ноге, трчање ниским интезитетом, окрет, вага на клупи и на греди, чучањ на једној нози, чучањ на двије ноге, саскок)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - самостално или уз помоћ изводи састав на шведској клупи и греди. 	<p>Састав на шведској клупи и греди</p>
<p>Наставна тема - БАЗИЧНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ ИЗ АТЛЕТИКЕ И ПРЕВЕНТИВНО КОРЕКТИВНО ВЈЕЖБАЊЕ (20 часова)</p>	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усавршавање природних облика кретања кроз атлетске елементе; - развијање моторичких и функционалних способности, локомоторног апарата, а посебно мускулатуре одговорне за правилно држање тијела кроз примјену атлетских елемената. 	
<p>Исходи</p>	<p>Садржаји</p>
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - савлада технику ходања са правилним држањем тијела и користи исту у различитим варијантама и комплексним ситуацијама; - овлада основном техником трчања и користи исту у различитим варијантама и комплексним ситуацијама; 	<p>Ходање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ходање са правилним држањем тијела, - ходање на прстима, петама, унутрашњем и спољашњем своду стопала, ходање наглашено пета-прсти, - ходање са високо подигнутим кољенима (марширање), - бочно ходање са докораком, и прекораком, - обично правилно ходање на дужини од 30-40м, - ходање са правилном амортизацијом уз правилан рад руку, - полигон... <p>Трчање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Трчање (праволинијско, криволинијско, преко ниских препона, бочно са докораком, из различитих почетних положаја: положај сједења или чучања, клечећег положаја, лежање на стомаку или леђима, боку, почетни положај имитација животиња, штафетно...), - ниско гажење (цог) и високо подизање кољена (скип) – у мјесту и кретању,

	<ul style="list-style-type: none"> - бацање лопти за одбојку, фудбал, рукомет и кошарку, са груди, преко главе, са рамена, са бока... - избачај дјечије кугле до 600 грама (медицинке до 1кг или кошаркашке лопте) напријед са обје опружене руке из получучња, - избачај дјечије кугле до 600 грама (медицинке до 1кг или кошаркашке лопте) преко главе, опруженим рукама из получучња, - полигон уз комбинацију ходања, трчања, скокова и бацања.
Наставна тема - ИГРЕ НА ОТВОРЕНОМ (15 часова)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формирање здравствено-хигијенских навика, „челичење“ организма, јачање имуног система, развијање базичних вјештина и способности, основа технике спортских игара кроз упражњавање игара на отвореном; - утицање на еколошку свијест ученика; - утицање на свеукупни раст и развој ученика уз коришћење природног окружења и препрека, у једноставним и сложеним условима. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - испољи моторичке, функционалне и когнитивне способности; - примјени основе техника спортских игара у природним условима; - користи већ савладане и упознаје нове вјештине уз помоћ специфичних спортских реквизита; - примијени савладане гимнастичке и атлетске елементе на отвореном; - објасни важност што чешће боравка у природи и позитивног утицаја природе на организам. 	<p>Користећи природно окружење које позитивно утиче на јачање организма и имуног система организовати сљедеће активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - хваталице и остале елементарне игре, - мали фудбал, мини рукомет, мини одбојка на трави и пијеску, мини кошарка, бадмингтон... - возња бицикла, тротинета, ролера, скејтборд... - гимнастика и атлетика (елементи који се могу примијенити на отвореном), - полудневни излети у природу или у парку, пјешачење... - полигони - користећи природно окружење и препреке (ливада, шума, узбрдица, низбрдица, поток, дрво и слично).

Наставна тема - ФУДБАЛ (основни технички елементи) (15 часова)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усавршавање природних облика кретања кроз специфичне елементе из фудбала; - развијање моторичких и функционалних способности, локомоторног апарата, кроз примјену специфичних елемената из фудбала; - обука основних техничких и тактичких елемената фудбала. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - научи основне ударце по лопти; - научи основне технике примања лопте; - савлада основне технике вођења лопте; - примијени основне техничке елементе у игри. 	<p>Ударци по лопти (унутрашњом страном стопала, врхом стопала, спољашњом страном стопала)</p> <p>Примање лопте (унутрашњом страном стопала, ђоном, спољашњом страном стопала)</p> <p>Вођење лопте (праволинијско, криволинијско)</p> <p>Игра (на један и два гола)</p>
Наставна тема - РУКОМЕТ (основни технички елементи) (15 часова)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усавршавање природних облика кретања кроз специфичне елементе из рукомета; - развијање моторичких и функционалних способности, локомоторног апарата, кроз примјену специфичних елемената из рукомета; - обука основних техничких и тактичких елемената рукомета. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - научи основне технике држања лопте; - научи основне технике додавања и хватања лопте; 	<p>Држање лопте (са обје руке, са једном руком уз помоћ друге руке, држање са једном руком)</p> <p>Додавање и хватање лопте (замахом поред тијела - изнад главе, поред главе, у висини рамена, у висини кука, испод кука, бочна додавања – класични „шасе“, прекорак и закорак)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - савлада основне технике вођења лопте; 	<p>Вођење лопте (високо, средње, ниско, у мјесту, у кретању, у слалому, без ометања партнера, са ометањем партнера, са наглом промјеном правца кретања)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - примијени основне техничке елементе у игри. 	<p>Игра (на једном голу и на два гола)</p> <p><i>За садржаје из рукомета пожељно је користити лопте прилагођене величине.</i></p>

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МОЈА ОКОЛИНА

Општи циљеви прве тријаде за наставни предмет Моја околина

- Оспособљавање ученика за разумијевање међусобне условљености и повезаности природних и друштвених процеса те активно и самостално учешће у друштвеном животу средине у којој живи;
- развијање истраживачких активности ученика у циљу учења и самоучења;
- развијање когнитивних способности, аргументације, критичког и стваралачког мишљења о природним и друштвеним процесима у околини;
- развијање свијести о личном и групном идентитету као услова за заједнички живот и уважавање свих чланова заједнице;
- развијање еколошке свијести и љубави према природи.

РАЗРЕД: ДРУГИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- стицање радне културе и хигијенских навика као и навика планирања рада;
- проширивање основних знања о животу и раду у школи;
- проширивање знања о породичним везама (родбина);
- васпитање ученика у духу хуманих и равноправних односа међу члановима породице;
- проширивање знања о саобраћају у мјесту, саобраћајним средствима, знаковима и примјена саобраћајних правила;
- развијање саобраћајне културе;
- проширивање знања о изгледу мјеста и околине у којем ученик живи те стицање знања о карактеристичним занимањима људи и предузећима у мјесту;
- развијање љубави према завичају и завичајној околини;
- усвајање и примјена знања о временским одредницама, те проширивање знања о карактеристикама годишњих доба (промјене у природи и рад људи у различитим годишњим добима);
- развијање способности правилног планирања и коришћења слободног времена;
- проширивање знања о неживој природи, предметима, материјалима, појавама и процесима као и о међусобној условљености појава и промјена у неживој природи;
- развијање научног погледа на свијет;
- упознавање карактеристичних биљака у околини и њихова подјела;
- идентификовање основних услова за развој биљака;
- разликовање домаћих и дивљих животиња, уочавање основних карактеристика и начина заштите;
- развијање љубави и правилног односа према биљном и животњском свијету;
- упознавање са значајем и потребом заштите природне и животне средине;

<ul style="list-style-type: none"> - објасни дужности запослених у школи; - објасни значај и начине чувања и одржавања хигијене у просторијама школе; - примјењује хигијенске навике у школи; - наброји своје обавезе у школи и одјељењу; - објасни дужност редара; - наведе примјер солидарне размјене ствари које су потребне за учење са друговима; - идентификује ауторитете у школи и њихову улогу за успјешно функционисање живота у школи; - користи распоред часова и организује се према њему; - примијени културно понашање и правилан однос према имовини; - чува личне и заједничке ствари и одговорно се односи према њима; - учествује у креирању потребних правила у одјељењу и школи; - поштује правила понашања у одјељењу и школи; - идентификује слабости правила и креира добро правило. 	<p>Радници у школи</p> <p>Учионица и одјељење</p> <p>Живот и рад у школи</p> <p>Одјељењска правила</p>
Наставна тема - ПОРОДИЦА (8 часова)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проширивање знања о породичним везама (родбина); - васпитање ученика у духу хуманих и равноправних односа међу члановима породице. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наброји чланове уже и шире породице и родбине; 	Моја породица

<ul style="list-style-type: none"> - прича на основу датих питања „Ко сам ја” и „ Моја породица“; - објасни породичне везе у ужој и широј породици; - идентификује ауторитет у породици; - објасни начине примјене међусобне пажње, толеранције и уважавања у породици; - нацрта породично стабло и наведе мјесто рођења чланова породице; - објасни обавезе одраслих чланова породице и дјеце; - објасни лично учествовање у породичном дужностима; - објасни правила понашања у гостима, посјетама и другим свечаностима; - објасни сличности и разлике живота у кући и у стану; - именује заједничке просторије у стамбеној згради; - објасни значај чувања породичне имовине; - објасни значај чувања заједничке имовине (стубиште/степениште, лифт, ходници...); - наведе основна правила лијепог и културног понашања у стамбеној згради; - објасни разлике у изгледу старих и савремених употребних предмета у домаћинству; - уочи опасности од неправилног руковања електричним уређајима; - наведе телефонске бројеве својих родитеља и ватрогасаца; 	<p>Сви у породици радимо</p> <p>Имамо госте</p> <p>Родитељски дом: кућа или стан</p> <p>Уређаји у дому</p>
---	---

- развијање љубави према завичају и завичајној околини.	
Исходи	Садржаји
Ученик може да:	
<ul style="list-style-type: none"> - опише своје мјесто као село или град; - изради илустративни путопис или разгледницу свог села/града; - наведе своју тачну адресу становања; - истражи како је његово насеље добило име; - наведе имена сусједних мјеста; 	Моје мјесто
<ul style="list-style-type: none"> - именује карактеристичне географске појмове за своје мјесто или непосредну околину; - опише карактеристичне географске појмове за своје мјесто или непосредну околину (планина, ријека, језеро, рибњак, пећина, национални парк и слично); - изради илустративни путопис „Био сам на планини/ријеци/језеру“ или слично; 	Моја околина
<ul style="list-style-type: none"> - наброји објекте који се граде у мјесту и околини; - наброји материјал и машине који се користе за градњу; - објасни намјену објеката који се граде у мјесту; - опише изглед старих кућа у прошлости; 	Моје мјесто се изграђује
<ul style="list-style-type: none"> - разликује занимања људи према врсти посла и специфичностима посла (услужна, производна); - наброји производе или услуге одређених занимања; 	Занимања људи у мом мјесту
	Значајна предузећа у мјесту

<ul style="list-style-type: none"> - експериментално прикаже начин наелектрисања честица; - опише појаву муње и грмљавине - опише безбједно понашање у условима грмљавине - објасни како нам електрична струја олакшава живот. 	Електрицитет у природи
Наставна тема - ЖИВОТИЊСКИ И БИЉНИ СВИЈЕТ (9 часова)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - упознавање карактеристичних биљака у околини и њихова подјела; - идентификовање основних услова за развој биљака; - разликовање домаћих и дивљих животиња, уочавање основних карактеристика и начина заштите; - развијање љубави и правилног односа према биљном и животињском свијету. 	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - препознаје и именује биљке из окружења (шуме, парка, ливаде, повртњака, воћњака и њиве); - наброји користи од биљака; - посади и његује биљку; - именује поједине украсне биљке из своје околине; - опише начин његовања украсних биљака; - опише изглед домаћих животиња; - наброји користи домаћих животиња за човјека (храна, одјећа, рад...); - опише изглед дивљих животиња; - објасни начин живота, исхрану и опасности од дивљих животиња наше околине; 	Карактеристичне биљке мјеста и околине Користи од биљака Собне и украсне биљке Домаће животиње Дивље животиње

<ul style="list-style-type: none"> - опише примјере одговорног понашања људи (дјеце) и начин бриге за домаће и дивље животиње. 	
Наставна тема - ЕКОЛОГИЈА (4 часа)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - упознавање са значајем и потребом заштите природне и животне средине; - увођење у еколошку културу и активно учешће у еколошким активностима школе и одјелењске заједнице. 	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - наведе примјере човјекове небриге за околину; - препозна најчешће и највеће загађиваче воде, ваздуха и земљишта у мјесту и околини; - изради план и реализује активности уређења своје околине; - објасни лични примјер бриге за очување чисте природе. 	Загађивање воде Загађивање ваздуха Загађивање земљишта
Наставна тема - ЧОВЈЕК И ЗДРАВЉЕ (7 часова)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - проширивање знања о основним органима за кретање и чулима као основе за упознавање природе око нас; - идентификовање здравих намирница кроз пирамиду исхране и подстицање здравог начина живота. 	
Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - именује основне дијелове тијела човјека; - именује грађу човјековог тијела; - именује органе за кретање; - објасни заштиту органа за кретање; - објасни важност правилног држања тијела; 	Грађа тијела човјека Како се човјек креће

<ul style="list-style-type: none"> - објасни важност физичке активности и боравка напољу; - именује чула и чулне органе; - објасни улогу чула човјека за упознавање свијета око себе; - препознаје опасности које могу угрозити здравље чула; - именује основне услове за живот човјека (ваздух, храна, вода, сунчева свјетлост и топлота, физичка активност); - објасни важност здраве исхране, одржавања личне хигијене, игре, купања и сунчања, редовне посјете љекару као услова за живот и добро здравље; - препозна и именује нека традиционална јела. 	<p>Чулни органи</p> <p>Услови за живот и здравље</p>
Наставна тема - ПРИГОДНЕ ТЕМЕ (2 часа)	
<p>Посебни циљ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активно учествовање у планирању и реализацији пројеката школе или одјељењске заједнице као и у организованим посјетама у циљу упознавања околине, живота и рада људи, биљног и животињског свијета околине у којој ученик живи. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основу искуственог учења описује, објашњава, износи своја сазнања и утиске, даје нове приједлоге, демонстрира... 	<p>Посјете и излети: упознавање околине школе, посјета позоришту, биоскопу, парку, животињској фарми, културно-историјском споменику и слично</p>

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА

Општи циљеви прве тријаде за наставни предмет Ликовна култура

- Развијање основних способности и вјештина неопходних за ликовно изражавање (способност посматрања, ликовног мишљења и памћења, употреба ликовних материјала);
- оспособљавање за успјешно коришћење и преобликовање познатих предмета на различите начине дајући им нову сврху и умјетничку димензију;
- развијање интересовања за различите форме ликовног изражавања: цртање, сликање, вајање и примијењену умјетност употребом различитих материјала, техника и подлога;
- оспособљавање за процјену својих радова, умјетничких репродукција, радова других ученика, те заузимање адекватног става према њима;
- његовање љубави према умјетничким вриједностима традиције и културе српског народа и других народа и народности који живе у Републици Српској;
- развијање осјећаја за естетску вриједност;
- развијање композиционе колористичке равнотеже и прецизнијег техничког умијећа.

РАЗРЕД: ДРУГИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- оспособљавање да прецизно користи линију обогаћену новим квалитетима;
- развијање слободног и маштовитог односа према интензитету боје, спектру боја и овладавање техничким умијећима покривања површине;
- оспособљавање да представља јаснији просторни облик уз постепено избјегавање графизма;
- подстицање осјећаја за ритам у декоративним задацима;
- развијање уредности при раду, његовање сарадничких односа, критичности и самокритичности;
- развијање осјећаја за тактилност;
- развијање осјећаја за ритам у декоративним задацима;
- развијање смисла за израду предмета од материјала за рециклирање.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Редни број	Наставна тема	Оквирни број часова
1.	Цртање	20
2.	Сликање	20
3.	Вајање	20
4.	Примијењена умјетност	12
УКУПНО		72

Наставна тема - ЦРТАЊЕ (20 часова)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање да прецизно користи линију обogaћену новим квалитетима; - развијање уредности при раду, његовање сарадничких односа, критичности и самокритичности. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје, користи, чува и разликује прибор и материјале за рад; - повлачи разноврсне танке и дебеле (тврде и меке) линије; - контурише облике, развија сигуран и непрекидан потез; - уоквирује облик дужом неискриваном линијом; - активно учествује у раду и развија моторику шаке; - формира критеријуме и процјењује ликовне радове. 	<p>Упознавање технике мека оловка: „Оцачар“, „Игра дјецe“...</p> <p>Упознавање технике креда и угљен: „Изгребане шаре“, „У зоолошком врту“, „Ловци у шуми“, „Саобраћајна средства“, „Кухиња“, „Птице у лету“, „Брање воћа“, „Прибор за јело“, „Јесен у шуми“...</p> <p>Упознавање технике туш и кист (туш и туш у боји): „Омиљена животиња“, „Људи“, „Бића и предмети“...</p> <p>Илустровање прочитаног текста</p>
Наставна тема - СЛИКАЊЕ (20 часова)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање слободног и маштовитог односа према интензитету боје, спектру боја и овладавање техничким умијећима покривања површине; - развијање уредности при раду, његовање сарадничких односа, критичности и самокритичности. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје, користи и чува прибор за рад; - именује боје; - активно учествује у раду; - исказује бојом своја расположења; - попуњава површине бојом; - користи основне интензивне боје; - формира свој однос према сликању; - исказује машту и осјећања; - контурише облике; - исказује спретност у коришћењу прибора за сликање; 	<p>Упознавање технике воштани пастел: „Цвијеће на прозору“, „Шарене лопте“, „Мала и велика животиња“.</p> <p>Упознавање технике гваш: „Лицидерско срце“, „Постављен сто“, „Дјеца и балони“, „Папагаји“, „Прослава“, „Пијетао“, „Вртешка“, „Посластичар, „Мој сан“.</p> <p>Упознавање технике колаж: „Цвијеће у башти“, „Животиње“, „Моја соба“, „Моја играчка“, „Маска“, „Град“,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - користи основне боје са случајним нијансама постигнутим спонтаним мијешањем; - користи богатији колорит у техници колаж; - маштовито и слободно примјењује технике сликања подстакнут књижевним текстом; - ликовним језиком прикаже универзални, али и лични доживљај слободе (користећи симболично значење боја, линија и симбола слободе: птица, риба...); - ликовно прикаже традиционалне обичаје везане за обиљежја: Бадње вече, Божић, Васкрс, Бајрам, Ускрс, те напише и изради честитку; - разликује цртеж и слику; - формира критеријуме процјењивања ликовног израза; - учествује у прављењу изложбе. 	<p>„Паун“, „Честитка“, „Васкршње јаје“, „Портрети“...</p> <p>Илустровање прочитаног текста неком од научених сликарских техника</p>
Наставна тема - ВАЈАЊЕ (20 часова)	
Посебни циљеви: <ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање да представља јаснији просторни облик уз постепено избјегавање графизма; - развијање осјећаја за тактилност. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје, користи и чува материјале за обликовање; - активно учествује у раду; - исказује спретност и прецизност прстију; - стиче искуства у техници вајања; - контурише облике у простору; - обликује познате предмете без прецизне пропорције и детаља; - разликује цртеж, слику и скулптуру; - формира критеријуме процјењивања ликовног израза; - активно учествује у раду; - учествује у прављењу изложбе. 	<p>Упознавање са техником вајања и обликовања глине и других погодних материјала за обликовање (папир, тијесто, пластелин, спужва, кинетички пијесак, вата, платно, вуница и други погодни материјали):</p> <p>„Колачи“, „Животиње“, „Воће и поврће“, „Предмети за новогодишњу јелку“, „Чаша“, „Капа“, „Чамац“, „Змај“, „Авион“.</p>

Наставна тема - ПРИМИЈЕЊЕНА УМЈЕТНОСТ (12 часова)

Посебни циљеви:

- развијање осјећаја за ритам у декоративним задацима;
- развијање смисла за израду предмета од материјала за рециклирање.

Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none">- богати односе у сликању;- примјењује и слиједи ритам у ликовном изразу;- израђује композицију затворених облика сведених на диференциране геометријске облике;- прави шаблоне од различитих материјала (кромпир, спужва, картон, лист, четкица за зубе и слично);- формира критеријуме процјењивања ликовног изрази;- учествује у прављењу изложбе.	<p>Упознавање са техником отискивање шаблонима: „Хаљина за моју маму“, „Израда накита“, „Израда лутке“, „Штампане птице на дрвету“, „Шешири“, „Маске“, „Простирачи“, „Торбица“, „Цвијеће“.</p> <p><i>НАПОМЕНА: Наставници према нахођењу могу користити понуђене или неке друге мотиве. У складу са могућностима посјетити галерију или музеј.</i></p>

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА

Општи циљеви прве тријаде за наставни предмет Музичка култура

- Развијање осјећаја за музички доживљај, стваралачке и репродуктивне способности и уочавање естетских квалитета музичког дјела;
- подстицање, његовање и развијање интересовања и навика ученика за активно музичко учешће у друштву;
- оспособљавање ученика за музичку интерпретацију и разумијевање музике;
- развијање осјећаја за једноставан склад мелодије, ритма и покрета;
- упознавање свјетске и националне културне музичке баштине - вриједних умјетничких дјела кроз све видове музичких активности;
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке умјетности;
- развијање позитивних ставова према народној традицији свога и других народа.

РАЗРЕД: ДРУГИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 1

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 36

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- развијање музичког слуха, ритамских, вокалних и интонативних способности, развијање музичког памћења, те развијање социјализације и самопоуздања;
- развијање ритамских и метричких способности, тачне концентрације, моторичких способности, координације и међусобне сарадње;
- развијање трајних интереса и љубави према музици како би она постала трајна потреба;
- упознавање музичке традиције свог и других народа;
- оспособљавање ученика за свирање на различитим изворима звука (тијело, предмети, дјечији инструменти и Орфов инструментариј);
- развијање способности слушне концентрације, смисла за логичност музичке фразе;
- подстицање емоционалног доживљавања слушане композиције, развијање естетике;
- развијање могућности препознавања звукова и боја различитих гласова и инструмената;
- анализа структуре слушане композиције и вредновање музике;
- развијање и његовање музичке креативности, покрета у музици помоћу различитих извора звука;
- подстицање маштовитости музичког израза и самопоуздања у изношењу нових замисли.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Редни број	Наставна тема	Оквирни број часова
1.	Музичко извођење: пјевање, свирање, говор уз покрет	22
2.	Слушање музике	7
3.	Музичко стваралаштво	7
УКУПНО		36

Наставна тема - МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ: ПЈЕВАЊЕ, СВИРАЊЕ, ГОВОР УЗ ПОКРЕТ (22 часа)

Посебни циљеви:

- развијање музичког слуха, ритамских, вокалних и интонативних способности, развијање музичког памћења, те развој социјализације и самопоуздања;
- развијање ритамских и метричких способности, тачне концентрације, моторичких способности, координације и међусобне сарадње;
- развијање трајних интереса и љубави према музици како би она постала трајна потреба;
- упознавање музичке традиције свог и других народа;
- оспособљавање ученика за свирање на различитим изворима звука (тијело, предмети, дјечији инструменти и Орфов инструментариј).

Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изводи говорне и пјеване бројалице; - спаја ритмички покрет, говор, пјевање и тако развија моторичке и психо-физичке способности (концентрацију, пажњу, памћење, координацију, синхронизацију); - правилно изговара краће бројалице, јача комуникационе вјештине и самопоуздање; - уз пјесму и покрет изводи традиционалне музичке игре; - пјева по слуху пјесме различитог садржаја и расположења; 	<p>Пјевање и говор</p> <p>Бројалице</p> <ul style="list-style-type: none"> - говорне: <ul style="list-style-type: none"> „Иде јесен“; „Иш, иш, иш“; „Киша пала“; „Имам буквар“; - пјеване: <ul style="list-style-type: none"> „Водим бабу на пазар“; „Трамвај иде улицом“; „Играли се врапци“; „Коњић тјера кочијаша“. <p>Народне пјесме и игре:</p> <ul style="list-style-type: none"> „Ми идемо преко поља“; „Разгранала грана јоргована“; „Хајд' поведи весело“; „Поскакуша“; „Козарачко коло“; „Еј дуку“; „Овако се коло игра“;

<ul style="list-style-type: none"> - примјењује договорена правила понашања у групном пјевању и ритмичним покретима; - зна и објасни појам коло; - наведе и објасни један обичај из свог краја/града/мјеста; - свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и научене пјесме у облику једноставних аранжмана; - развија музикалност са специфичним способностима; - развија осјећај за ритам, висину, трајање и квалитет звука; - слиједи правила игре и међусобно сарађује са вршњацима; - креира покрете уз музику; - меморише краће дјечије текстове и усклађује покрете уз пјевање или музику; - уз научене ритмичке покрете пјева пјесме по слуху, различитог садржаја и расположења, које су примјерене гласовним могућностима и узрасту ученика; - разликује дубоке-високе, тихе-гласне, кратке-дуге тонове; - примјењује договорени начин пјевања и правила понашања у групном пјевању. 	<p>„Ћај, Ћиро“; „У Милице“.</p> <p>Свирање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - инструментална пратња, по слуху, уз бројалице и научене пјесме (пулс, ритам, груписани ритмични удари); - свирање инструменталних аранжмана на дјечијим ритмичким инструментима. <p>Дидактичке музичке игре и драматизације:</p> <p>„Саобраћајац“; „Пекарчић“; „Изгубљено пиле“; „Авантуре малог Јују“; „Висабаба“; „Чисто дијете“; „Добро вече суседице“.</p> <p>Композиције за дјецу</p> <p>Пјесме за дјецу по избору: „Најлепша мама на свету“, „Кад би сви људи на свијету“, „Браћу не доносе роде“, „Азбука“, „Јесен“, „Прољеће“, „Паде сњежак“, „Звук и тон“, „Наши тонови“ и друге композиције.</p> <p>Пјесме везане за вјерске и годишње празнике</p>
--	--

Наставна тема - СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (7 часова)

Посебни циљеви:

- развијање способности слушне концентрације, смисла за логичност музичке фразе;
- подстицање емоционалног доживљавања слушане композиције, развијање естетике;
- развијање могућности препознавања звукова и боја различитих гласова и инструмената;
- анализа структуре слушане композиције и вредновање музике.

Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - покаже способност слушне концентрације; - покаже смисао за логичност музичке фразе; - емоционално доживљава композицију; - на основу карактеристичног одломка, препознаје слушану композицију; - препозна музички почетак и крај, као и музичко или текстуално понављање или карактеристични мотив у слушаном дјелу; - препознаје и разликује звукове, боју појединих инструмената, гласове, специфичне звукове из окружења, разликује јачину звука и темпо; - повезује карактер дјела са инструментима; - разликује музику која се пјева или свира (вокална, инструментална, вокално–инструментална); - разликује појмове мушки, женски глас, високи, дубоки глас; - препозна звукове и појаве из природе и повеже их са знањима из других подручја; - објасни појмове композитор, композиција; - препозна и именује средства извођења: клавира, флаута, виолина, вилончело, контрабас, бубањ, хармоника; - звучно и визуелно препозна народне инструменте: фрула, гусле, тамбура; 	<p>П. И. Чајковски „Лабудово језеро“</p> <p>П. И. Чајковски: „Марш дрвених војника“</p> <p>Л. Бетовен: „За Елизу“</p> <p>П. И. Чајковски: „Игра шећерне виле“</p> <p>В. А. Моцарт: „Турски марш“</p> <p>Ј. Хајдн: „Здрава и болесна лутка“ из Албума за младеж</p> <p>К. Сен-Санс: „Карневал животиња“</p> <p>Инструменталне композиције - музика из анимираних и играних филмова</p> <p>Вокално - инструменталне композиције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - познате пјесме у извођењу дјечијих хорова и солиста (Чаролија: „За милион година“, Колибри: „Планета“, Колибри: „Хајде свете буди дете“, Врапчићи: „Учитељу смањи гас“, Врапчићи: „Трла баба лан“). <p>Музичка басна: „Медвједова женидба“</p> <p>Звучни записи појава и звукова из природе и окружења (вода, водопад, ваздух, киша, вјетар, грмљавина, сат, саобраћајна средства, звукови дивљих и домаћих животиња)</p> <p>Народна пјесма: „Ој, додо до доле“, „Ужичко коло“, „Фрулашки разговор“</p>

<ul style="list-style-type: none"> - естетски вреднује слушане композиције. 	<p>Бора Дугић, „Гусле моје, дрво јаворово“ (одломак) Игре слушања: „Даире које ћуте“, „Пронађи звонце“, „Ко то тамо пјева?“</p>
Наставна тема - МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (7 часова)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање и његовање музичке креативности, покрета у музици помоћу различитих извора звука; - подстицање маштовитости музичког израза и самопоуздања у изношењу нових замисли. 	
Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - направи једноставне, дјечије музичке инструменте; - ритмичким и звучним ефектима креира једноставну пратњу бројалица, пјесама; - креативно се изражава приликом мелодијске и/или ритамске импровизације; - музикално (у складу са својим могућностима) доврши започету мелодијску и/или ритамску фразу; - креативно се изрази ријечју, покретом или музичким инструментом; - креативно се изражава током рада у пару или групи вршњака; - понови мању ритмичку цјелину помоћу различитих извора звука; - музички одговори на музичко питање; - осмисли једноставне плесне кораке или мање музичке игроказе на задату мелодију; - учествује у припремању и реализацији школских приредби и манифестација. 	<p>Израда дјечијих музичких инструмената (звечке са перлама, звечке од грана и чепова, музички штапићи)</p> <p>Музичке импровизације на израђеним инструментима или на Орфовом инструментарију:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостална импровизација; - комбинација инструмената; - групна импровизација; - музичко питање и музички одговор. <p>Свирање једноставних ритмичних фигура тијелом и предметима:</p> <ul style="list-style-type: none"> - свирање помоћу пластичних чаша; - свирање тијелом - ритмичка вјежба; - понављање задатих ритмичких фигура (помоћу штапића, воћа, коцкица, разнобојних картона). <p>Звучне приче, радио драме, позориште сјенки</p> <p>Школске приредбе и манифестације</p>

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: **ВАСПИТНИ РАД У ОДЈЕЉЕЊСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ (ВРОЗ)**

РАЗРЕД: ДРУГИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 1

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 36

Васпитни рад у одјељењској заједници обухвата директан васпитни рад са ученицима у одјељењској заједници која функционише као ученички колектив који има властиту организацију, уз координацију и руковођење које остварује одјељењски старјешина.

ОПШТИ ЦИЉЕВИ

- Развијање способности адаптивног и позитивног понашања које омогућује ученицима да ефикасно одговоре захтјевима и изазовима свакодневног живота тј. развијање основних животних вјештина које се односе на управљање емоцијама, комуникацију, изградњу односа, друштвену одговорност и развој критичког мишљења.
- Унапређивање знања и искустава, усвајање нових информација, вјежбање наученог, подстицање на критичко размишљање и примјену стечених знања у новим ситуацијама.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

- Утицати на развој сваког ученика (физички, социјални, емоционални, интелектуални, радни, морални и естетски развој ученика) кроз индивидуални приступ и континуирано праћење тока развоја.
- Упознавајући ученике о правима, одговорностима, дужностима и правилима живота и рада у колективу развијати способности и подстицати ученика за активно учествовање у раду одјељењске заједнице, разумијевање својих права и обавеза у поштовању тих права.
- Развијати способности и вјештине културног понашања у породици, школи, јавним установама и непосредном окружењу, те развијати сарадњу и толеранцију у одјељењу, школи и друштвеној средини, као и развијати културу понашања у вербалној и невербалној комуникацији.
- Подстицати и развијати здраве навике и стилове живота, те развијати свијест о значају очувања животне средине.
- Подстицати ученике да препознају и разликују своје емоције, те како да их контролишу и адекватно испоље у разним ситуацијама.
- Развијати осјећај патриотизма, интернационализма и традиционализма кроз културу, традицију и наслеђе.
- Развијати свијест код ученика о предностима и опасностима употребе дигиталних технологија и интернета.
- Развијање способности уочавања актуелних тема/проблема у колективу и друштвеној заједници, те конструктивно и прихватљиво рјешавање проблема.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Наставне области и теме

Оквирни број часова

Област 1: КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	15
Тема 1: Организација одјељењског колектива	3
Тема 2: Другарство	4
Тема 3: Култура понашања	6
Тема 4: Култура, традиција и наслеђе	2
Област 2: ДЈЕЧИЈА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ	4
Тема 1: Дјечија права	2
Тема 2: Одговорности и обавезе	2
Област 3: ЗДРАВИ ЖИВОТНИ СТИЛОВИ	12
Тема 1: Заштита здравља и животне средине	4
Тема 2: Учење	3
Тема 3: Наше емоције	5
Област 4: ТЕМЕ ПО ИЗБОРУ/СЛОБОДНЕ ТЕМЕ	5
Тема 1: Хуманост на дјелу	2
Тема 2: Опасности од пиротехничких средстава, мина и других убојитих средстава	1
Тема 3: Слободне теме	2

Исходи учења	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Област 1: КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА (15)		
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> наведе/објасни шта ће радити на часу ВРОЗ-а; наведе имена/надимке и неке особине својих другова; саслуша представљање другова из одјељења; својим ријечима објасни појам „ауторитет“, те уочи везу између моћи и ауторитета; идентификује ситуације у којима људи користе ауторитет или само моћ; објасни важност одјељењског избора (руководства); предложи, именује, идентификује и наброји 	<p>Тема 1: Организација одјељењског колектива (3)</p> <ul style="list-style-type: none"> Ми у школи- моји другови, представљање. (Шта ћемо радити на часу ВРОЗ-а? Ко су моји другови, њихова имена/надимци и особине?) Ауторитет. -Одјељењско руководство (избор). Правила за наше одјељење, подјела задужења и одговорности. 	<p>Српски језик Природа и друштво Ликовна култура</p>

одјељењска правила		
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни важност и неопходност међусобне сарадње; • прикаже/представи облике понашања који су резултат међусобног повјерења и који утичу на стварање климе разумијевања у одјељењу; • објасни својим ријечима шта се подразумева под појмом „приватност“; • опише неке од предмета приватности и наведе неке од начина заштите приватности; • уочи и наведе разлику између добре и „лоше“ тајне; • разумије важност повјерења, зна коме се обратити уколико има „лошу“ тајну; • објасни да су сви подједнако вриједни, без обзира на различитост; • препозна и прихвати различитост као предност. 	<p>Тема 2: Другарство (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Другарство је ... – како да будемо добри другари. -Међусобно упознавање кроз игру (моја омиљена играчка, моја омиљена игра). -Шта цијеним код себе, шта цијеним код друга? • Сарадња са друговима у извршавању школских задатака, међусобно помагање и позајмљивање. • Приватност -Чување тајни (добра и лоша тајна). • Однос дјечак и дјевојчица, међусобно поштовање, тужакање је лоша навика. 	<p>Ликовна култура Музичка култура Физичко васпитање</p>
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентификује облике правилног/примјереног и неправилног/непоримјереног понашања у различитим ситуацијама, мјестима и установама (школа, школско двориште, улица, установе културе ...); • образложи важност активног слушања за боље разумијевање и ефикасну комуникацију; • демонстрира облике понашања који су резултат активног слушања саговорника; 	<p>Тема 3: Култура понашања (6)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Култура понашања ученика у школи и школском дворишту. • Култура понашања у говорној комуникацији: -Активно слушање, -Опхођење унутар породице и у одјељењу. -„Лијепа реч гвоздена врата отвара” -„Четири чаробне ријечи: хвала, молим, извини, изволи“ • Елементи лијепог понашања/Бонтон 	<p>Српски језик Природа и друштво</p>

<ul style="list-style-type: none"> • објасни основна правила и разлике у говорној комуникације у различитим ситуацијама (школи, породици, на улици); • идентификује, објасни и примјењује облике лијепог понашања при комуникацији са другим особама из своје околине; • користи лијепе ријечи у обраћању како са старијима, тако и са вршњацима; • наброји своје жеље, истакне важност њиховог усклађивања, те на почетку школске године постави своје жеље и циљеве у учењу на видном мјесту у учионици; • препозна ситуације и начин помоћи старијим особама; • објасни употребу мобилног телефона, те покаже научено; • разумије да кориштење компјутера, таблета и интернета, као и друштвених мрежа без надзора родитеља или неке друге блиске одрасле особе може да буде веома опасно; • у складу са својим узрастом, користи рачунар/лаптоп, таблет и интернет за потребе школе и учења. 	<p>-Како се понашамо: на улици, у насељу, тржном центру, у јавном превозном средству, на степеништу, у лифту, у продавници, у биоскопу, у позоришту, у библиотеци, у музеју, на утакмици и зоолошком врту.</p> <p>-Како се поздрављамо: у школи, на улици, у друштву- ословљавање.</p> <p>-Понашање у гостима и са гостима, понашање за столом.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Помоћ старијима – у којим све ситуацијама, можемо да помогнемо старијим особама. • Моје жеље (Дрво жеља). • Мобилни телефон – како и када користимо мобилни телефон (предности и опасности). • Како, када и за коју намјену користимо рачунар/лаптоп, таблет и интернет (предности и опасности од интернета). 	
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зна основне информације о Светосављу као традицији српског народа; • сазна основне информације о традицији других народа у Републици Српској; • рецитује стихове или изради ликовни рад поводом 	<p>Тема 4: Култура, традиција и наслеђе (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Наслеђе: Светосавско славље и традиција. • Традиција других народа у Републици Српској. • Свечаности из живота породице, школе, локалне заједнице и друштвене 	<p>Српски језик Природа и друштво Ликовна култура</p>

<p>обиљежавања значајних датума за породицу, школу, локалну заједницу и/или друштвену средину.</p>	<p>средине.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значајни датуми (обиљежавање). 	
<p>Област 2: ДЈЕЧИЈА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ (4)</p>		
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • упозна основна дјечија права; • наброји/идентификује неколико дјечијих права из Конвенције о правима дјетета; • учествује у активностима за обиљежавање Дјечије недјеље; • изрази своје склоности и способности у Недјељи дјетета кроз ликовни, литерарни и/или рецитаторски рад; • својим ријечима објасни појам „одговорност“ и зашто је она важна; • идентификује/наведе примјере одговорности које има; • препозна и наведе награде и казне за испуњавање и/или неиспуњавање одговорности. • наведе и објасни важност својих права и обавеза које има као ученик у одјељењској заједници. 	<p>Тема 1: Дјечија права (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дјечија права -учимо о нашим правима (Конвенција о правима дјетета). • Дјечија недјеља (садржаји/активности обиљежавања) <p>Тема 2: Одговорности и обавезе (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Одговорност • Ја имам обавезу да... • Права и обавезе мене као ученика у одјељењској заједници 	<p>Ликовна култура Српски језик</p>
<p>Област 3: ЗДРАВИ ЖИВОТНИ СТИЛОВИ (12)</p>		
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни употребу прибора за личну хигијену; • демонстрира/објасни употребу прибора за јело; • уредно одржава школски прибор; • важност здраве исхране 	<p>Тема 1: Заштита здравља и животне средине (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лична хигијена. • Исхрана. Важност здраве исхране. • Чување животне средине (Шта ја лично могу да урадим?) 	<p>Природа и друштво Физичко васпитање</p>

<p>објасни својим ријечима;</p> <ul style="list-style-type: none"> • наброји намирнице које чине здраву и разноврсну исхрану; • наведе и примјени поступке/активности који могу помоћи у очувању животне средине; • учествује у уређењу учионице, дворишта, парка, окућнице ... 		
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • направи план дневних активности у којима ће обавезе према учењу и школи наћи своје мјесто; • упозна основне технике учења и исте примјењује при учењу; • осмисли и користи слободно вријеме на начин да осликава правилну организацију дневних активност. 	<p>Тема 2: Учење (3)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Радне навике - распоред дневних активности. • Путоказ за успјешно учење (технике учења). • Слободно вријеме – како га адекватно организовати. 	<p>Српски језик Природа и друштво</p>
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентификује и разликује основне емоције/осјећања; • именује и препозна своја осјећања изражена вербалним и/или невербалним начином; • повеже понашање са емоцијом/осјећањем и зна да објасни како да контролише емоције/осјећања (нпр. бијес) у ситуацијама када се она испољавају; • упозна дијалог као начин рјешавања сукоба; • спозна како се осјећа и како се други могу осјећати, те препозна ситуације у којима се неко лоше осјећа; • спозна начине како да 	<p>Тема 3: Наше емоције (5)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основна осјећања. Ријечи и осјећања (радионице). -Осјећам се... -О стиду и срамоти. -Шта нас плаши? • Како можемо контролисати непријатну емоцију (бијес)? • Важност емпатије и шта она треба да значи? 	<p>Ликовна култура Српски језик</p>

<p>превазиђје страх и стид;</p> <ul style="list-style-type: none"> • научи како може да искаже и прихвати своја осјећања; • искаже способност саосјећања и разумијевања за друге. 		
<p>Област 4: ТЕМЕ ПО ИЗБОРУ/СЛОБОДНЕ ТЕМЕ (5)</p>		
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни појам хуманост, хуманитарни рад и повезаност хуманости и доброте; • препозна ситуације у којима је потребно да своју доброту и хуманост покаже на дјелу у складу са својим могућностима и узрастом; • помажући другима, боље разумије и прихвата праве вриједности, хуманост, дарезљивост и ангажовање у заједници што доприноси и његовом самопоуздању; • учествује у акцијама Црвеног крста у школи, али и акцијама других хуманитарних организација. 	<p>Тема 1: Хуманост на дјелу (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хуманост и хуманитарни рад? • Црвени крст, невладине и друге хуманитарне организације у заједници (активна сарадња). • Акција Црвеног крста наше школе -„Моје мало неком значи много“ -„Кад подијелим имам више“. -„Даруј слаткиш, буди хуман“ 	<p>Ликовна култура Српски језик</p>
<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни шта су пиротехничка средстава и мине; • наброји нека од пиротехничких средстава; • наведе опасности које пријете од пиротехничких средстава и мина; • наведе начине заштите од пиротехничких средстава, мина и других експлозивних средстава. 	<p>Тема 2: Опасности од пиротехничких средстава, мина и других убојитих средстава (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Шта су пиротехничка средства, мине и друга експлозивна средства? • Основни подаци о пиротехничким средствима, минама, опасности (ознаке), заштита. 	<p>Природа и друштво</p>

<p>Ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна ситуацију и/или појаву и објасни због чега је она важна/актуелна; • користи безбједне начине понашања током одређене ситуације/појаве. 	<p>Тема 3: Слободне теме (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ситуације и појаве времена у коме живимо (земљотреси, пандемије, поплаве...) 	
---	--	--

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ

Програм васпитног рада у одјељењској заједници обухвата четири наставне области: *Култура живљења, Дјечија права и обавезе, Здравни животни стилови и Теме по избору/Слободне теме*, а у оквиру сваке од области двије до четири теме. Предложене *Слободне теме* су само приједлог/оквир, што значи да одјељењски старјешина може у оквиру ове области да бира и реализује друге садржаје за које процијени да су неопходни за реализацију, а у складу са потребама ученика из одјељења. Наставне области и теме су релативно аутономне, јер неке од тема могу се обрађивати у корелацији са другим наставним садржајима/темама, интегрисати и реализовати.

Реализација програмских садржаја васпитног рада у одјељењској заједници подразумијева крајње флексибилан приступ. Флексибилан приступ се односи, како на моделе рада, тако и на динамику извођења. Часове ВРОЗ-а (Васпитни рад у одјељењској заједници) треба реализовати уз кориштење модела интерактивне наставе, те радионичког начина рада. Примјеном савремених модела наставног рада на часовима одјељењске заједнице, радионичким приступом у раду, часови ВРОЗ-а биће много занимљивији за ученике, једноставнији за реализацију и ефикаснији у постизању циљева учења, али првенствено у остварењу исхода учења.

Програмски садржаји су понуђени оквирно, јер остварење дефинисаних исхода учења, могуће је и кориштењем садржаја по избору одјељењског старјешине или ученика. То значи да неки понуђени садржаји неће бити реализовани или ће неки садржаји бити замијењени сличним садржајима које одаберу одјељењски старјешина и/или ученици.

Сваки одјељењски старјешина је задужен да креира годишњи, те оперативне планове и програме рада за своје одјељење, уважавајући програмски оквир, искуства ученика, специфичности средине, те уз обавезне консултације и учествовање ученика.

Наставни програм ВРОЗ-а реализује се током 36 наставних седмица, по правилу са по једним часом седмично. У посебним ситуацијама када је потребно више времена за реализацију одређених садржаја, те када је планирана реализација ван учионичког простора могуће је кориштење тзв. двочаса/блок часа, што се посебно планира и евидентира.

Предложени оквирни број часова за реализацију садржаја и остварење исхода учења могуће је (а негдје ће бити и потребно) кориговати, тј. извршити прерасподјелу фонда сати за поједине наставне области, теме и/или садржаје.

У складу са принципима савременог васпитања и образовања, одјељењски старјешина добија нову улогу, што подразумијева да посједује особине демократичности, флексибилности, отворене комуникације, толеранције и слично. Одјељењски старјешина, у договору са ученицима има потпуну слободу да наставну област и одређену тему реализује као цјелину или да у различитим временским периодима реализује дио садржаја неке наставне области и теме. Редослијед навођења садржаја у оквиру одређених области и тема у наставном програму *Васпитни рад у одјељењској заједници за 2.разред основне школе* није обавезујући редослијед реализације наведених области, тема и садржаја.

Одјељењски старјешина осмишљава активности, координира рад међу ученицима, даје им јасна упутства за реализацију одређених садржаја, поштује специфичности узраста ученика, индивидуалних разлика, те специфичности ученичког колектива и средине у којој се налази школа.

За реализацију програма ВРОЗ-а, односно појединих области, тема и садржаја, одјељењским старјешинама ће бити на располагању *Приручник за наставнике- Васпитни рад у одјељењској заједници (примјери добре праксе)*.

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ДИГИТАЛНИ СВИЈЕТ

Општи циљеви прве тријаде за наставни предмет Дигитални свијет

- стицање основних дигиталних компетенција ученика;
- развијање свијести о безбједној употреби дигиталних уређаја;
- развијање алгоритамског начина размишљања.

РАЗРЕД: ДРУГИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 1

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 36

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- усвајање знања о врстама, изгледу и намјени дигиталних уређаја;
- оспособљавање ученика за коришћење дигиталних уређаја у свакодневном животу;
- оспособљавање за правилно и безбједно коришћење дигиталних уређаја и интернета;
- развијање правилних здравствених навика приликом коришћења дигиталних уређаја;
- развијање логичког начина размишљања и рјешавања задатака по принципу корак по корак;
- оспособљавање за рјешавање логичких задатака, њихову анализу и исправљање грешака;
- развијање самопоуздања и сигурности приликом рјешавања логичких задатака.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Редни број	Наставна тема	Оквирни број часова
1.	Дигитално друштво	18
2.	Безбједно коришћење дигиталних уређаја	10
3.	Алгоритамски начин размишљања	8
УКУПНО		36

Наставна тема - Дигитално друштво (18 часова)

Посебни циљеви:

- усвајање знања о врстама, изгледу и намјени дигиталних уређаја;
- оспособљавање ученика за коришћење дигиталних уређаја у свакодневном животу.

Исходи	Садржаји
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна дигиталне од осталих уређаје; - разликује дигиталне уређаје у кући и школи; - објасни намјену дигиталних уређаја у кући и школи; - самостално или уз помоћ, рукује одређеним дигиталним уређајима; - разликује дигиталне уређаје за игру и забаву од дигиталних уређаја за учење и рад; - опише изглед дигиталних уређаја за игру, забаву, учење и рад; - препозна занимања у којим дигитални уређаји олакшавају обављање послова; - препозна паметне дигиталне уређаје (телефон, таблет, сат и телевизор); - наведе карактеристике „паметног“ дигиталног уређаја; - разликује намјену паметних дигиталних уређаја; - предложи начин креативног изражавања дигиталним уређајима; - користи неке од паметних дигиталних уређаја за израду и/или репродукцију аудио записа, видео записа, фотографија; - препознаје дигитални уџбеник; - уочи разлике и сличности између штампаног и дигиталног уџбеника; - користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника); 	<p>Шта је дигитално, а шта не?</p> <p>Дигитални уређаји у кући и школи (изглед и намјена)</p> <p>Дигитални уређаји за игру, забаву, учење и рад (изглед и намјена)</p> <p>Дигитални уређаји у различитим занимањима</p> <p>Паметни дигитални уређаји</p> <p>Креативно изражавање дигиталним уређајима</p> <p>Штампани и дигитални уџбеници</p>

<ul style="list-style-type: none"> - објасни важност чувања личних података; - одговорно користи свој лични и дигитални идентитет; - наведе правила лијепог и пристојног понашања; - разликује примјерену и увредљиву поруку; - пристојно одговара на поруку; - именује права и обавезе у дигиталном свијету; - поштује своја и туђа права и обавезе; - наведе могуће опасности у дигиталном свијету; - именује особе (родитељи/учитељи) или институције којима се треба обратити у случају контакта са непримјереним садржајем или непознатим, злонамјерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; - примјењује правила безбједног понашања у дигиталном свијету; - наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (заштита од топлоте, хладноће, прашине, течности и слично); - анализира важност правилног одлагања електронског отпада у циљу очувања здраве животне средине; - упореди важност правилног одлагања електронског отпада у односу на загађење животне средине. 	<p>Интернет бонтон</p> <p>Права и обавезе у дигиталном свијету</p> <p>Безбједност у дигиталном свијету</p> <p>Заштита дигиталних уређаја и безбједно одлагање дигиталног отпада</p>
--	---

Наставна тема – Алгоритамски начин размишљања (8 часова)

Посебни циљеви:

- развијање логичког начина размишљања и рјешавања задатака по принципу корак по корак;
- оспособљавање за рјешавање логичких задатака, њихову анализу и исправљање грешака;
- развијање самопоуздања и сигурности приликом рјешавања логичких задатака.

Исходи	Садржаји
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none">- уочи кораке за рјешавање једноставног алгоритма;- анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење;- објасни појам алгоритам као упутство за рјешавање проблема;- прати тачан редослијед корака за успјешно рјешавање задатка;- осмисли једноставан низ корака/алгоритам за рјешавање проблема;- протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима;- уочи непотребне/погрешне кораке за рјешење проблема;- уочи и исправи грешку у упутству/алгоритму које је дато симболима;- креира задатак и тумачи свој алгоритам;- провјери ваљаност свог рјешења и по потреби га поправи (самостално или сараднички).	<p>Разлагање проблема на мање цјелине</p> <p>Ријешити проблем - корацима до циља</p> <p>Уочавање и исправљање грешака у алгоритму.</p> <p>Мој алгоритам</p>